

Havik *Accipiter gentilis* en Vink *Fringilla coelebs*

Dook Vlucht

In de duinstreek tussen Camperduin en Wijk aan Zee is in 1998 voor de vierde keer onderzoek gedaan naar het broeden van roofvogels door RWG Noord Kennemerlands Duin. Bij één van de zestien succesvolle broedgevallen van de Havik werd een opmerkelijke vondst gedaan.

Op 21 juni werd tijdens een bezoek aan het bosje waar een Havik broedt het nest van een zangvogel gevonden. Het lag op de grond, niet direct onder een boom maar wel ongeveer 15 m van de nestboom van de Havik. Het was niet meteen duidelijk van welke vogelsoort dit nest was. Wel viel direct op dat voor de bekleding van het nest de borstveren van meerdere vogels waren gebruikt. In ieder geval de veren van een Sperwer of Havik.

Cees Roselaar, werkzaam als bioloog op het Instituut voor Taxonomische Zoölogie in Amsterdam, constateerde dat het nest van een Vink was. De door de Vink gebruikte veertjes waren vooral die van Havik, maar ook van Wilde Eend en zeker één van een Watersnip. In het begin van het seizoen heeft de Havik o.a. een Wilde Eend geslagen en niet ver van het nest geplukt. Hoe het nest van de Vink onder de boom is gekomen, is niet duidelijk. Ik ben tot de volgende theorie gekomen:

De Vink heeft in de nabijheid van het nest van de Havik een nest gemaakt en heeft daarbij gebruik gemaakt van de veren van de Havik en van enkele haviksprooien die in de omgeving lagen. De Havik heeft het nest uit de boom gehaald, het in zijn poten meegenomen naar zijn nest en de juveniele Vinken aan zijn eigen jongen gevoerd of zelf opgegeten. Misschien was dit een spontane actie, misschien heeft de Havik het nest enige tijd in de gaten gehouden en gewacht tot de Vinken groot genoeg waren om op te eten.

Al eerder is door mij een gelijkende vondst in Frankrijk gedaan (Vlucht 1995). Het betrof toen ook een broedgeval van een Havik waar op de grond nabij de nestboom twee nesten van zangvogels werden aangetroffen. Een oproep om informatie over soortgelijke gevallen leverde een artikel op dat 56 jaar geleden werd gepubliceerd in het Amerikaanse blad *Auk* (Linduska 1943). Hierin wordt beschreven hoe een Cooper's Hawk *Accipiter cooperi* het nest van een Eastern Goldfinch *Spinus tristis tristis* vervoerde over een afstand van tussen de zes en 25 meter. De Havik werd gestoord tijdens de maaltijd en liet het nest met enige (herkenbare) resten van de juveniele zangvogels achter. Daarnaast werd in Japan een Havik betrapt en gefotografeerd tijdens het leeghalen van nesten van Dikkopklapekster *Lanius bucephalus* en Oosterse Tortelduif *Streptopelia orientalis* (Takagi *et al.* 1995), overigens zonder het nest zelf mee te nemen.

In 1997 en 1998 werd bij een ander broedgeval van een Havik in Bergen, op ongeveer 1200 m van het broedgeval in Schoorl, een zangvogelnest gevonden. Ook

hier was het nestje geheel uit elkaar getrokken. Mogelijk heeft bij dit nest hetzelfde plaatsgevonden.

Wie heeft soortgelijke waarnemingen gedaan? Wie weet er iets meer te melden? Zijn er andere theorieën over deze vondst?

Met dank aan Cees Roselaar, Rob Bijlsma en Jan Stok.

Summary: Goshawk *Accipiter gentilis* and Chaffinch *Fringilla coelebs*

Almost beneath a Goshawk nest (only 15 m away) in the dunes of the western Netherlands, the remains of a depredated nest of a Chaffinch were found. It is hypothesised that the Goshawk had taken the entire Chaffinch nest (which contained feathers of Goshawk, Mallard and Common Snipe) during the nestling stage. A similar case has been described for a Goshawk nest in France in 1995, where two depredated songbird nests were found close to the nest of a Goshawk (Vlugt 1995).

Literatuur

Linduska J.P. 1943. Cooper's Hawk carrying a nest of young Goldfinches. *Auk* 60: 597-598.

Takagi M., Ueta M. & Ikeda S. 1995. Accipiters prey on nestling birds in Japan. *J. Raptor Res.* 29: 267-269.

Vlugt D. 1995. Voeren haviken hun jongen complete nesten. *De Kleine Alk* 13(3): 13-14.

Adres: Nassaulaan 8, 1862 EJ Bergen (072-5897778, email: dvlugt@multiweb.nl)

Foto. Nest van Vink, onder andere bekleed met borstveren van een Havik, gevonden onder een haviksnest, duinen tussen Camperduin en Wijk aan Zee, juni 1998 (Jan Stok). *Depredated nest of Chaffinch, lined with -among others- breast feathers of Goshawk, found beneath a Goshawk nest in the dunes between Camperduin and Wijk aan Zee, June 1998.*